

Oud Woudenberg

Jubileumnummer

2005-4

is een uitgave van de Stichting Oud Woudenberg.

Deze Stichting is opgericht op 15 december 1955

En stelt zich ten doel:

1. Het verzamelen en tentoonstellen van voorwerpen van oudheidkundige aard betrekking hebbend op of gevonden in de gemeente Woudenberg en omgeving.
2. Het verhogen van de kennis van de geschiedenis van de gemeente Woudenberg.
3. Het naspeuren van de zeden en gewoonten in de gemeente Woudenberg in verleden en heden.

Voorzitter: P.D. de Kruif
Secretaris: O.G.A. Honders
Rembrandtlaan 40
3931 TK Woudenberg
(033)2863649

Postadres: Postbus 2.3930 EA Woudenberg
Penningmeester: H. Schouten
Postbank nr: 2057783
Banknummer: 37.24.34.401

Redactie
'Oud Woudenberg': W. de Greef
H.G. Moesbergen
E.C. Veldhuis (eindredacteur)
Nico Bergsteijnweg 67
(033)2862799

Aanmelden en wijzigingen
donateurs: Postbus 2,3930 EA Woudenberg

Minimale donatie: € 10,00 per jaar

De Oudheidkamer aan de Schans nr. 20 is geopend op iedere tweede vrijdag van de maand van 19.00 tot 20.00 uur en elke maandag van 14.00 tot 15.30 uur.
Contactpersoon Oudheidkamer: C. Pater- De Lange (033) 286 2595

website: www.oudwoudenberg.nl
e-mail: info@oudwoudenberg.nl

ISSN: 1571-456X

Woord vooraf	2.
Stichting Oud Woudenberg 50 jaar (1)	3.
Stichting Oud Woudenberg 50 jaar (2)	7.
Stichting Oud Woudenberg 50 jaar (3)	10
Jubileumviering op 30 november 2005	15.
Aanbieding eerste exemplaar van het jubileumboek	16.
De heer Pels Rijcken vertelt	19
Tenslotte nog wat sfeerfoto's	20.

*Oud- burgemeester Harrewijn naast
loco-burgemeester Judith Ravestein.
Zij lijkt te zeggen: 'Ik sta nu nog wel met lege handen,
maar binnenkort zorg ik wel voor een
goed definitief onderkomen voor Oud Woudenberg'*

1. Woord vooraf

Het is nu een dag na de feestelijke viering van het 50-jarig bestaan van de Stichting Oud Woudenberg. Feestelijk was het zeker. De grote zaal van **Eben-Haëzer** was tot de nok toe gevuld met ondermeer donateurs, vertegenwoordigers van zusterorganisaties, leden van de gemeenteraad en twee collegeleden. Helaas was er zoveel belangstelling dat er voor enkele belangstellendengeen plaats meer was.

Volle zaal (1)

Elders in dit nummer van 'Oud Woudenberg' kunt u een verslag van de feestelijke bijeenkomst lezen, gelardeerd met foto's die gemaakt werden door **Pieter de Kruij (jr)** en door de redactie.

Dit nummer begint met de artikelen die redactielid Henk Moesbergen heeft geschreven voor De Woudenberger, artikelen waardoor de aandacht van Woudenberg al vroeg werd gevestigd op het jubileum. De redactie vindt het van belang om die artikelen op deze wijze te behouden voor het nageslacht; bij eventuele latere jubilea kan er dan nog gebruik van worden gemaakt. Omdat de viering van het jubileum, op het moment dat u dit leest, achter de rug is, zijn er kleine wijzigingen toegepast in de oorspronkelijke artikelen.

De redactie wenst u veel leesplezier.

2. STICHTING OUD WOUDENBERG 50 JAAR (1)

Het begin

Op **15** december was het 50 jaar geleden dat in deze gemeente de STICHTING OUD WOUDENBERG officieel werd opgericht. De notariële akte werd ten overstaan van de toenmalige notaris G.J. Holsheimer, wiens kantoor in die tijd ook gevestigd was aan de Stationsweg 32, gepasseerd.

Aanwezig waren de heren Reinier Cornelis Johannes Bakhuizen van den Brink, rentmeester op het Schoutenhuis, Cornelis Hendrikus Cortus, fabrikant en eigenaar van de ritssluitingfabriek COHO, Hendrik Haanschoten, landbouwer, Lambertus Willen Hendrik van Oijen, gemeente-secretaris, Huibert Verkerk, hoofdondewijzer en Arie Gerard Versteeg, bedrijfsleider bij de Fa. COHO.

De comparanten verklaarden bij het passeren van de akte een bedrag van VIJFTIG gulden en diverse voorwerpen van oudheidkundige aard af te zonderen en te bestemmen tot kapitaal van een Stichting met als doel:

- Het verzamelen en tentoonstellen van voorwerpen van oudheidkundige aard betrekking hebbend op of gevonden in de gemeente Woudenberg en omgeving.*
- Het verhogen van de kennis van de geschiedenis van de gemeente Woudenberg.*
- Het naspeuren van de zeden en gewoonten in de gemeente Woudenberg en omgeving in het verleden en het heden.*
- Alle verdere werkzaamheden en onderzoekingen, verbandhoudende met het vermelde in de vorige punten.*

Vervolgens werden in de stichtingsakte de gebruikelijke artikelen opgenomen. Onder andere uit hoeveel leden het bestuur zal bestaan, de bevoegdheden van het bestuur en dat de leden van het bestuur generlei bezoldiging zullen ontvangen voor hen als zodanig verrichte werkzaamheden etc.

Aan het slot van de akte wordt vermeld dat de akte is opgemaakt in tegenwoordigheid van de heren Jonkheer Willem Hendrik de Beaufort, houtvester te Maarn en Johan Adriaan Hosang, burgemeester te Woudenberg, als getuigen en de akte na voorlezing onmiddellijk is getekend door de comparanten – de eerstgenoemde heren, die het

bestuur van de stichting vormen – de getuigen en tenslotte door notaris G.J. Holsheimer.

Noodzaak

Dat deze Stichting en de stichtingsakte niet zo maar even tot stand kwam laat zich raden. De vijftiger jaren was de tijd, waarin men in Nederland en ook in Woudenberg nog steeds druk bezig was met de wederopbouw. Men was druk met woningbouw om tegemoet te komen aan de grote woningnood die er na die oorlog was ontstaan.

Het was echter ook de tijd, waarin niet altijd goed werd omgegaan met panden en gebouwen die vanuit historisch oogpunt van belang waren voor de gemeenschap. Ondoordacht werden daardoor her en der in den lande panden afgebroken, die plaats moesten maken voor nieuwbouw, wegenaanleg of anderszins. Daaraan werd gelukkig na enige tijd paal en perk gesteld, mede door toedoen van historici en andere liefhebbers van historische waarden.

In Woudenberg was de heer A. van Gent, eerste ambtenaar ter gemeentesecretarie en de latere burgemeester van Bergschenhoek een van degenen die zich opwierp voor het behoud van cultuurhistorische waarden. Tot die tijd was er in Woudenberg weinig historisch besef, althans het kwam niet aan de oppervlakte. Niemand die zich hiermee bezig hield; hoogstens enkele personen die privé oude ansichten, betrekking hebbend op Woudenberg, verzamelden.

Doorbraak

De doorbraak kwam op het moment dat aan de gemeente een tweetal oude pentekeningen van Wicart te koop werden aangeboden, voorstellende gezichten op De Schans uit vroeger jaren.

De prijs van de twee pentekeningen moest 250 gulden bedragen en dat was voor die tijd nog best een flink bedrag. Aanvankelijk vond het gemeentebestuur dit dan ook veel te veel en wilde van de aankoop afzien. Dit tot grote ergernis van de heer van Gent, die juist probeerde wat meer historisch besef in Woudenberg te kweken.

Hij liet het er dan ook niet bij zitten en is in de gemeente gaan lobbyen bij verschillende personen. Hij kwam in contact met de directeur en rentmeester van het Schoutenhuis in Woudenberg en vond een gewillig oor bij de heer Bakhuizen van den Brink. Uiteindelijk heeft zijn inspanning vruchten afgeworpen en heeft de gemeente alsnog besloten de Wicarts aan te kopen. Deze zijn zorgvuldig ingelijst en hebben jarenlang op de gemeentesecretarie gehangen. Later hebben ze een

plaats gekregen in de Oudheidkamer, alwaar zij nog steeds tot de bijzondere historische waardevolle voorwerpen van de verzameling horen.

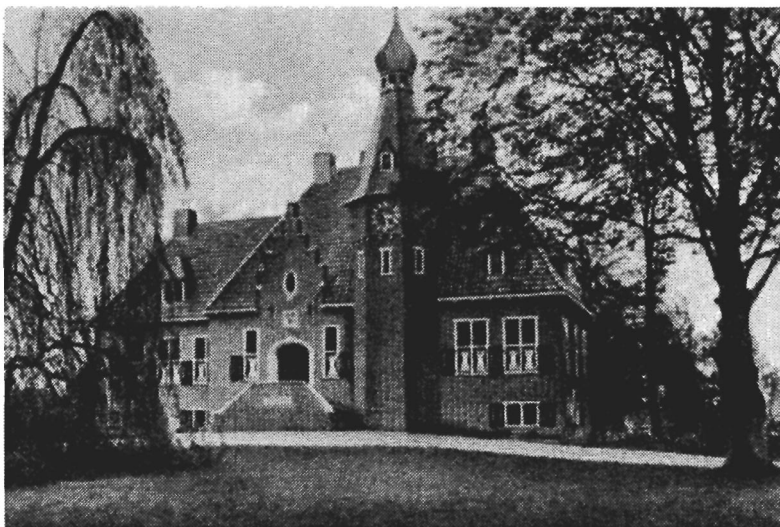
Een van de Wicartprenten

De gemeentesecretarie van die tijd was gesitueerd in de ruimte die nu in beslag wordt genomen door de kamer van de burgemeester en van wethouder Zandbergen. Daar zaten met elkaar de heren Van Oijen (gemeentesecretaris), Van Gent (eerste ambtenaar), Van Hoff (gemeenteontvanger), mej. Riek van Lambalgen, de heer Marringa, mej. Lia Visser en als bode-schrijver Henk Moesbergen.

Het gemeentehuis bevatte verder de kamer van de burgemeester (nu de kamer van wethouder Ravestein) en de raadzaal. Beneden was het politiebureau (nu commissiekamer) met 2 politiecellen en een ruimte voor de fietsen (nu invalidentoilet). Ook de gemeentearchitect, de heer Van der Werff, die tevens 3 dagen per week gemeentearchitect van Leusden was, had er een kamer. Onder de secretarie was de brandweergarage voor de enige brandweerauto uit die tijd.

We spreken nu dus van het gemeentehuis zoals dat in 1936 was gebouwd. De zolder van het gemeentehuis bevatte een grote holle

ruimte met spanten en houten stellingen en het oude houten bureau dat in gebruik was geweest van mej. Dorrestein (dochter van de directeur van de Roomboterfabriek De Vooruitgang, *alhier*). Zij was vóór de komst van de heer Van Hoff de eerste vrouwelijke gemeenteontvanger in Nederland.

Gemeentehuis Woudenberg rond 1955

Aan de slag

Op deze zolder ontstond de eerste primitieve verzameling voorwerpen, die voor Woudenberg van historisch belang zijn. **Ondermeer** lag er een oude koperen trom, die gebruikt was bij de bevrijdingsfeesten begin achttienhonderd. Door het inwinnen van informatie bij een militair museum kon de trommel weer in de oude staat hersteld worden, **kompleet** met varkensblaas bespanning. Druppelsgewijs kwamen er steeds meer voorwerpen, die aan de stichting werden afgestaan, meest in de vorm van oude gebruiksvoorwerpen. Daarnaast was men ook begonnen met het verzamelen van oude prentenlansichtkaarten van Woudenberg. Hiervoor had de stichting in de kluis van de secretarisse een tweetal albums die onder toezicht mochten worden ingezien.

Toen er eenmaal sprake was van de officieel gevestigde Stichting had men de verplichting op zich genomen om met voortvarendheid aan de

doelstelling hiervan te gaan werken. In de stichtingsakte was ook opgenomen dat er bij voorkeur steeds getracht zal worden een vertegenwoordiger van het gemeentebestuur in het bestuur van de stichting zitting te doen nemen. Hiermede wilde men de directe band met het gemeentebestuur behouden, want je weet tenslotte maar nooit waar het goed voor kan zijn.

Van meet af aan heeft er jarenlang een raadslid zitting in het bestuur gehad en ook nu hanteert raadslid P.D. de Kruif zelfs de voorzittershamer.

H. Moesbergen

3. STICHTING OUD WOUDEBERG 50 JAAR (2)

In het eerste artikel in het kader van het 50 jarige bestaan van de Stichting Oud Woudeberg op 15 december 2005., is omschreven hoe deze stichting tot stand is gekomen en wie het initiatief hiertoe hebben genomen.

Met dit initiatief was de oudheidkundige stichting een feit geworden en dit hield tevens in dat er werk moest worden gemaakt van de doelstellingen. Het uitbreiden van de verzameling voorwerpen, die bij de start nog heel beperkt was, was een van de eerste stappen die moest worden ondernomen. Ook ontbrak er een goede ruimte voor het opbergen van de verzameling, laat staan dat er sprake kon zijn van het tentoonstellen hiervan.

De eerste jaren werden op de toen nog open zolder van het gemeentehuis op verschillende plaatsen voorwerpen gedeponneerd, o.a. in de ruimte onder de klokkentoren. Het fotomateriaal kreeg een plek in de kluis van de gemeentesecretarie, onder de toren. Hier was in die tijd ook het gemeentearchief gevestigd.

De eerste echte oudheidkamer ontstond toen het gemeentebestuur aan de stichting toestemming verleende om de genoemde open zolder hiervoor in te richten. Deze inrichting kwam tot stand met medewerking van verschillende donateurs van de stichting. Door hun inzet werden er drie ruimtes gecreëerd, die door de stichting in gebruik konden worden genomen. Een diende als kantoortje. Dat is jarenlang intensief gebruikt door de toenmalige secretaris van de stichting de heer

K.C. van Lunteren. In de twee andere ruimten kon worden gestart met een expositie en hiermede was de eerste "oudheidkamer" een feit geworden. In die tijd was de verzameling oude voorwerpen al drastisch gegroeid en was het ook mogelijk grotere tentoonstellingen op te zetten, b.v. in de grote zaal van het voormalige verenigingsgebouw aan de Schans. Aan die expositie heeft oud-burgemeester H.H. Zwart ook een groot aandeel geleverd.

Toen er door de groei van de gemeente in de zestiger- en zeventiger jaren een ernstig ruimtetekort voor het gemeentepersoneel was ontstaan, werd besloten het gemeentehuis drastisch uit te breiden. In deze uitbreidingsplannen werd ook de ruimte van Oud Woudenberg betrokken, die moest gaan dienen als vergaderruimte. Omdat de dienst gemeentewerken een nieuw onderkomen vond in de nieuwe aanbouw van het gemeentehuis, kwam het gebouw aan de Schans 20 deels beschikbaar voor onze stichting en kon daar een nieuwe oudheidkamer worden ingericht.

Omdat nu dat gehele gebouw plaats moet maken voor het nieuwe Schans-project wordt het binnenkort afgebroken. Er was andermaal een verhuizing nodig. Voorlopig is de stichting ondergebracht in het voormalige politiebureau aan de Willem de Zwijgerlaan. Waar de stichting ooit eens zal terecht komen, is op dit moment niet bekend. Een definitief onderkomen is wel dé grote wens van het bestuur van de stichting.

In de afgelopen 50 jaren is de gemeente Woudenberg sterk gegroeid en daardoor is ook het aantal inwoners behoorlijk toegenomen. In 1955 telde Woudenberg ongeveer 6400 inwoners en momenteel ligt het aantal boven de 11.000.

Die 6400 inwoners waren in hoofdzaak woonachtig in de kleine kern rond het kruis van de wegen Voorstraat-Dorpsstraat-Geeresteinselaan en Maarsbergseweg, terwijl ook een groot deel hiervan het uitgestrekte buitengebied van Woudenberg bevolkte. Het gebied rond de dorpskern was volledig agrarisch en bestond volledig uit weidegebied.

De woningnood na de 2^e wereldoorlog bracht allerwegen de woningbouw op gang en zo ontstonden er de eerste woningwetwoningen aan de Maarten van Rossumweg, de Burgwal en de Kaneel, gevolgd door de Koninginnewijk, t,w, het Julianaplein, Beatrixstraat, Irenestraat. Hiermede raakte de woningbouw en met name

ook de bouw van premie- en vrijesector-woningen in een stroomversnellingen ontstonden er achter elkaar nieuwe wijken en werden zowel in noord, als zuid van de bebouwde kom weilanden aan deze woningbouw opgeofferd en veranderde het aanzien van de gemeente volkomen.

Van de eens zo kleine kern was na enkele decennia niet veel meer te bespeuren.

Intussen had Woudenberg een deel van haar grondgebied -de zogenoemde Zelfkant- na jarenlang schriftelijk gevecht prijs moeten geven aan de Gelderse buurgemeente Scherpenzeel. Hierdoor verloor de gemeente op 1 januari 1960 ongeveer 650 inwoners, die van het Utrechtse naar het Gelderse vertrokken. De bevolkingskaarten van deze personen moesten wel door Scherpenzeelse ambtenaren worden opgehaald. Woudenberg wilde namelijk niet de indruk wekken dat zij deze inwoners vrijwillig had afgestaan.

Wel moet hier worden vermeld dat vóór die gebiedsoverdracht de provinciale/gemeentegrens een zeer grillig verloop had. Zo was de Stationsweg vanaf de Voskuilerweg in oostelijke richting tot aan hotel-restaurant "De Witte Holevoet" aan de noordkant Scherpenzeels en aan de zuidzijde Woudenbergs gebied. Meer dan een kilometer lang woonden er dus gezinnen van Scherpenzeel en Woudenberg aan dezelfde weg tegenover elkaar.

Hotel "De Witte Holevoet" was tot 1960 het gerenommeerde hotel-restaurant van Woudenberg en in dat "zelfkant-gebied" was ook de 2^e openbare lagere school gevestigd, onder leiding van de bovenmeester de heer H. Verkerk. Deze school diende tot 1960 bij de verschillende verkiezingen ook als stembureau voor dat gebied.

Voor bepaalde handelingen konden de inwoners van de zelfkant gebruik maken van diensten in de gemeente Scherpenzeel, zoals b.v. bij een bevolkingsonderzoek op tuberculose. In zo'n geval werd er ambtelijke bijstand verleend vanuit Woudenberg.

Met het verlies van de inwoners aan Scherpenzeel bleef Woudenberg gelukkig nog wel boven de magische grens van 6000 en daardoor bleef b.v. de gemeenteraad op de sterkte van 11 leden.

Doordat er in de zeventiger jaren steeds nieuwe woonwijken ontstonden, achtereenvolgens: het gebied Nico Bergsteijnweg, John F. Kennedylaan, de Griftwijk, 't Schilt en later Wielewaal, Laanzicht, Nieuwoord en

laatstelijk het Zeeland, groeide de gemeente tot boven de 11.000 inwoners. Velen kwamen van buiten Woudenberg, de zgn. forensen die elders hun werk hebben. Door de geboren en getogen Woudenbergers werden die "import" genoemd.

Ook het wegennet groeide hierdoor navenant, al bleef jarenlang het intensieve doorgaande verkeer van noord naar zuid en van oost naar west dwars door de bebouwde kom een groot probleem.

Een verbetering hierin was de aanleg van de rondweg om de zuid. Deze aanleg had ook de nodige voeten in de aarde. Jarenlang was er gestreden om de vraag: moet hij om de noord- of om de zuidkant van de bebouwde kom. Uiteindelijk hebben de voordelen om de zuidkant het zwaarst gewogen. Voor een groot deel van de Stationsweg betekende dit een flinke ontlasting.

Als wij nu onze gemeente overzien, kunnen wij ons niet meer voorstellen dat hier 50 jaar geleden in dit prachtige gebied op de grens van de Utrechtse Heuvelrug en de Gelderse Vallei een lieflijk klein dorp lag. Een dorp met een kleine bebouwde kom met een lintbebouwing langs de Stationsweg, de verbindingsweg vanaf het dorpscentrum naar het voormalige Station Woudenberg-Scherpenzeel. In het oude centrum is er inmiddels heel veel veranderd, vooral ook in het winkelgebied, waarbij het gebied rond kruispunt De Poort wel een bijzonder grote gedaantewisseling heeft ondergaan.

Na deze enorme ingreep zal er een geheel vernieuwd centrum ontstaan dat een ander en naar wij hopen aantrekkelijk beeld aan het **Woudenbergse** winkelcentrum zal geven.

H. Moesbergen

4. Stichting Oud Woudenberg 50 jaar (3)

Op 30 november 2005 werd het 50-jarig bestaan van de Stichting Oud Woudenberg **gevierd**. Naar aanleiding daarvan zijn er in de maanden daarvoor in De Woudenberger twee artikelen verschenen van de hand van Henk Moesbergen, oud voorzitter van de stichting. Deze maand een paar foto's met begeleidende tekst die ons terug brengen in de tijd van rond 50 jaar geleden.

Enkele van die foto's zijn ook terug te vinden in het jubileumboek 'Woudenberg, vijftig jaar in beeld'. De donateurs van de stichting krijgen dat boek ook aangeboden. Voor belangstellende niet-donateurs is het te koop bij de boekhandel (prijs €18,50).

De in 1954 gebouwde **eierhal** aan de Schans voorzag in een enorme behoefte. Grote hoeveelheden eieren werden er verhandeld. Ook werd de **eierhal** in de jaren vijftig en zestig gebruikt voor allerlei uitvoeringen, zoals van Fidelio, De Lijster en de gymnastiekvereniging **Longa**. Ook was het de plaats voor bazaars en volleybalwedstrijden. Bij gebrek aan een deugdelijke sporthal en een verenigingsgebouw was de ruimte een redelijk alternatief voor zulke activiteiten. Die waren daar ook mogelijk omdat er in die tijd minder eisen gesteld werden. De **eierhal** was tevens de plaats waar het vrijbankvleeste koop was. De omroeper Jan van Ginkel ging dan per fiets, voorzien van een gong, door het dorp en herhaalde steeds de volgende woorden: "Vrijbankvlees in de **eierhal**, vrijbankvlees..."

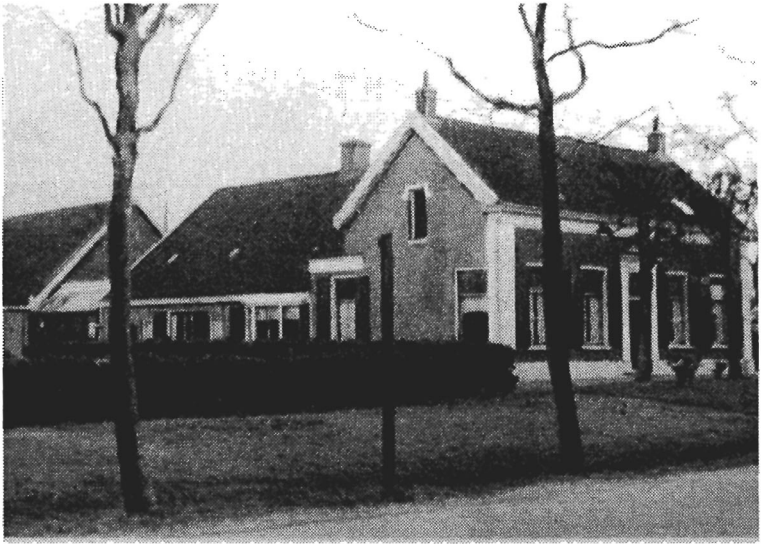
Toen de **eierhal** niet meer rendabel was, werd de hal verbouwd tot brandweergarage. Deze garage heeft dienstgedaan tot **2002**.

Hotel De Schans. Vlak naast de plek waar dit hotel stond, is begin jaren negentig Résidence De Schans gebouwd. In de vleugel achter het hotel vonden tot het gereed komen van het verenigingsgebouw naast de oude **eierhal** in 1966 de meeste Woudenbergse culturele manifestaties plaats. Begin jaren '70 is een deel van het complex door brand verwoest. Daarna zijn de resten afgebroken.

Kruispunt de Poort in de beginjaren zestig. Waar tot medio 2005 de ABN-Amrobank was gevestigd, stond oorspronkelijk garage Honders met benzinepompen voor de deur. (linksboven). Bij het raampje naast de etalage van bakkerij Schimmel (midden boven) werd vroeger ijs verkocht. Voorheen was er zelfs een portiek met een kroketten- en slaatjesautomaat en een zitbank waar de jeugd van Woudenberg samenkwam. In het pand van de Raiffaissenbank (onder de kerktoren) was voorheen het Groene Kruis gevestigd. Rechts op de foto nog net te zien de Stoomshop Verschoor waar voorheen bakker Kroes was gevestigd. Links de voerpui van hotel-restaurant De Poort.

Een van de verdwenen boerderijen uit het Woudenbergse dorpsbeeld, de Jacobshoeve aan de Maarsbergseweg. De familie Van de **Lagemaat** hield hier tot in het begin van de jaren zestig in de zomermaanden pensiongasten. Toen plan Laanzicht zijn vorm kreeg, moest de boerderij wijken. Een boerderij van hetzelfde type (dwarshuisboerderij) op de Maarsbergseweg, is in 2005 op de gemeentelijke monumentenlijst geplaatst.

De gemeente is nu gelukkig zuiniger op beeldbepalende gebouwen.

Op de foto's wethouder Zandbergen die op 6 december j.l. het eerste gemeentelijk monumentenschildje aanbracht op het pand Middenstraat 6 en daarnaast het schildje vergroot.
Een aanwinst voor Woudenberg!

5. Jubileumviering op 30 november 2005

De voorzitter spreekt

"Een stichting die 50 jaar bestaat is dat zo bijzonder? Longa bestaat al 75 jaar en Fidelio dit jaar zelfs 110 jaar. Het bestuur van Oud Woudenberg vindt het in ieder geval zeer de moeite waard om dit te vieren en dat zeker met onze donateurs die ons **die** halve eeuw hebben gesteund.

Hoe alles begon **heeft** de eerste voorzitter, de heer A. van Gent, geschreven in het mededelingenblad nr. 2: van november 1982: *...`dat er een flink aantal ingezetenen **waren** die belangstelling hebben voor de **historiebeoefening** en met name voor het Woudenbergse verleden. Burgemeester Hosang zond een uitnodiging uit en op 18 januari 1955 **werden** ten gemeentehuize plannen beraamd om te komen tot de oprichting van een 'museum in de ruimste zin van het woord', dan wel een 'stichting tot behoud van **historische** monumenten'.....*

Men had, volgens de heer Van Gent, het oog laten vallen op de panden Voorstraat I G-18, die zouden bestemd kunnen worden als museum. Maar dit is niet gelukt.

Het zou een paar avonden kosten om te vertellen wat er allemaal is gebeurd binnen en door het bestuur van de Stichting Oud Woudenberg.

Ik heb wat zitten bladeren in oude nummers van het Mededelingenblad, waarvan overigens het eerst nummer verscheen in het 27^e jaar van het bestaan van Oud Woudenberg.

Je komt dan zomaar wat aardige dingen tegen, zoals:

- *1982, de heer J.W. van Maren, voorzitter van Oud Scherpenzeel houdt een lezing over het onderwerp 'Komt Jan van Schaffelaar uit Woudenberg?'*
- *September 1983, Uitstapje naar Den Haag. Deze keer op woensdag omdat zoals men schrijft 'er op zaterdag meestal demonstraties zijn op het Binnenhof'.*
- *Bij het 25 jarig jubileum in 1980 zegt Burgemeester Zwart in zijn toespraak o.a. 'het is een gerechtvaardigde wens om te komen tot een eigen onderkomen voor Oud Woudenberg. (Daarbij merkt voorzitter De Kruif op: "Tot nu toe blijken de locaties echter steeds tijdelijk te zijn. Het bestuur hoopt dat dit probleem binnenkort definitief wordt opgelost en ziet uit naar een 'Harmonie-euze' oplossing.")*
- *In september 1985 is er een donateursavond in Scherpenzeel over landgoederen in de Gelderse Vallei. De organisatie hiervan was in handen van Vereniging Oud Scherpenzeel, Vereniging Oud Renswoude en Stichting Oud Woudenberg."*

De voorzitter merkte bij dat laatste op dat de RSW-gedachte die het gemeentebestuur nu aanhangt, toen al leefde bij de oudheidkundige verenigingen van deze drie gemeenten.

Aan het eind van zijn toespraak wenste hij ieder een inspirerende avond en een gezellig samenzijn met goede ontmoetingen toe.

6. Aanbieding eerste exemplaar van het jubileumboek

Na het uitspreken van ondermeer de volgende woorden:

"Zoals gezegd is een halve eeuw een mooie periode, een gouden jubileum. En wat doe je op een 50-jarig feestje? Je trakteert je gasten !.

We wilden ook iets bijzonders doen voor onze donateurs.

Tenslotte zijn we hen zeer dankbaar voor de veelal jarenlange steun.

Het is een boek geworden, en niet zomaar een boek. In de 60-er jaren hebben we een boek doen verschijnen over geschiedenis en volksleven van Woudenberg. Deze keer vonden we dat het een fotoboek moest worden, en wel met foto's van objecten en situaties die in de voorbije

vijftig jaar (helaas) zijn verdwenen dan wel sterk gewijzigd of juist geheel nieuw zijn. Kortom een plezierig kijk- en leesboek over 50 jaar Woudenberg.

De uitgave van dit fotoboek zou ook niet tot stand zijn gekomen zonder de bijdragen van onze sponsors en de subsidie van de gemeente. We zijn hen hiervoor zeer erkentelijk. Gelukkig hebben velen een warm hart voor de historie van ons dorp.

Het is me een genoegen om vanavond dit boek onze donateurs aan te **bieden**. **Her** eerste exemplaar, en daar is er maar één van, wil ik echter aanbieden aan het gemeentebestuur van Woudenberg en wel aan mevrouw Ravestein, wethouder cultuur. Zij schreef ook het voorwoord. Oud Woudenberg weet al 50 jaar van goede betrekkingen met het gemeentebestuur. Oud Woudenberg is als het ware geboren, ontstaan, in het gemeentehuis.

Ook was onze Oudheidkamer destijds op de zolder van dit Raadhuis, via het gebouw aan de Schans zitten we nu bij de Politie in huis en we vertrouwen er op dat we nu nog maar één keer gaan verhuizen."

.....wordt het eerste exemplaar aangeboden.

*"Het is me een eer om namens het bestuur u,
mevrouw Ravestein, aan te bieden het eerste exemplaar van
Woudenberg, vijftig jaar in beeld"*

Na het in ontvangst nemen van het jubileumboek en het doorbladeren daarvan bedankte mw. Ravestein de Stichting voor ondermeer de inzet om de jeugd van Woudenberg kennis te laten maken met het Woudenbergse verleden. Komend jaar, zo stelde ze, is het thema van de Open Monumentendag 'Feest'. Woudenberg zal dat ditmaal organiseren mede namens Renswoude en Scherpenzeel. De gemeente heeft daarvan hooggespannen verwachtingen. Voorts noemde ze het van belang door te gaan met het digitaliseren van alle (beeld-)materiaal wat in bezit is van de Stichting en wees ze op het belang van het hebben en in stand en actueel houden van een aantrekkelijke eigen **website**. Ook refereerde ze aan het gemeentelijk monumentenbeleid en het feit dat gemeentelijke monumenten op korte termijn voorzien zullen worden van een schildje (zie ook elders).

Een passend cadeau voor de Stichting was niet meer te vinden; alles wat geschiedkundigewaarde heeft is al bij de Stichting Oud Woudenberg in bezit. Ze had echter wel een cadeau voor de toekomst in petto: een eigen onderkomen en noemde het huidige onderkomen van Fidelio aan de Geeresteinselaan een serieuze optie.

Tenslotte had ze nog een wens, een taak voor de Stichting.: het vastleggen van het Woudenbergse dialect nu er nog mensen zijn die dat kennen en spreken. Daarvoor wil de gemeente geld en middelen beschikbaar stellen

Loco-burgemeester Ravestein doet een 'bijna definitieve toezegging'

Die handschoenen werd meteen opgepakt namens het bestuur, evenals het feit dat een definitief onderkomen nog niet helemaal zeker is. Het

bestuur zou het als zeer feestelijk (thema van de komende Monumentendag) beschouwen indien er op korte termijn sprake zou kunnen zijn van een echte definitieve toezegging.

7. De heer Pels Rijcken vertelt

Hierna hield de heer ir. P.H. Pels Rijcken, voormalig rentmeester van het Schoutenhuis een inleiding over **landgoederen vroeger en nu**.

In een interessant verhaal nam hij de toehoorders vooral mee naar het verleden van de landgoederen en hun eigenaren. Het onderhoud van de bossen en landerijen vergde veel inspanningen. Ook veel Woudenbergers waren in die tijd in dienst van een landeigenaar; het werk was zwaar en intensief. De bewoners van de landhuizen hadden veel mensen in dienst. Zo vertelde de heer Pels Rijcken dat op het landgoed waar hij op groot gebracht is er meestentijds drie verschillende bespanningen klaar stonden voor de bewoners. De eerste koetsier was, zo stelde hij, een persoon die veel van hen wist, maar ook goed z'n mond moest kunnen houden. Een aantal van de oudste toehoorders deelde de herinneringen van waaruit een en ander werd verteld; voor anderen, waaronder de jongeren, was het interessant om meegenomen te worden naar de tijd van toen.

De heer Pels Rijcken vertelt

'Oud Woudenberg' hoopt in een volgend nummer meer te publiceren over de inhoud van de inleiding van de heer Pels Rijcken.

8. Tenslotte nog wat sfeerfoto's

Bestuurlijk onderonsje

Met plezier bladeren in het jubileumboek

Oud-bestuurslid Wim v.d. Wiel

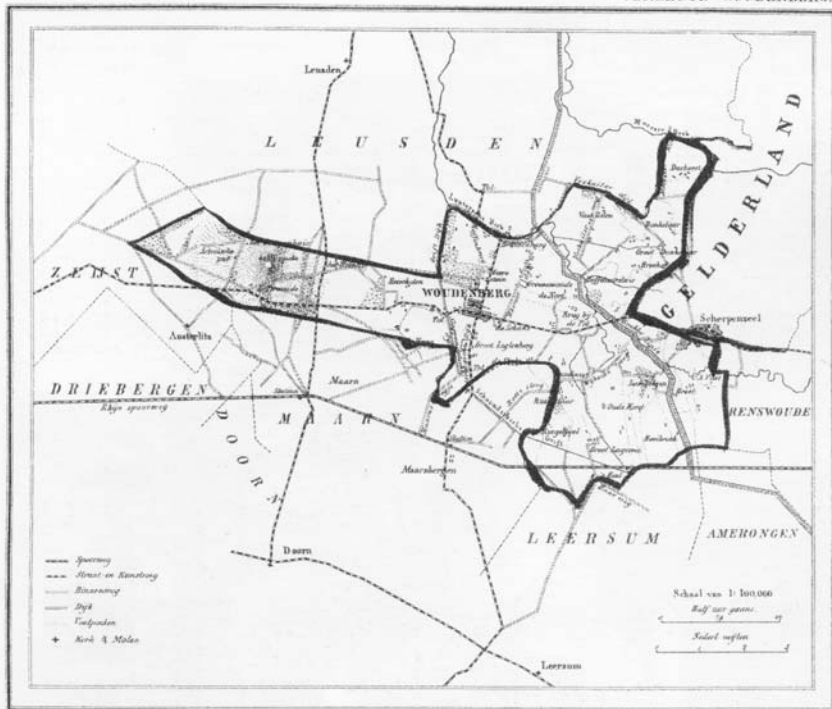
Volle zaal (2)

Gezellig samen zijn

PROVINCIE UTRECHT.

GEMEENTE WOUDENBERG.

1865

Uitgave van Hugo Springer te Leuwarden

310 Bundles. 2050 Imagers